

ELLE WONEN

19 pagina's **MILAAN**
van designnieuws
tot toekomsthuis

PRECIES PAS
Perfect wonen
op **36 m²**

REGGAE NIGHTS
Jamaica's leukste hotel

Zomerwit zomerfeest

Shopping!

Disco-Chic
Keukens, serres
Kind & strand

de kantoorcamping

Symbolischer voor de huidige maatschappelijke stand van zaken kun je het nauwelijks bedenken: ooit werd in dit gebouw de communistische krant De Waarheid gedrukt, nu worden er geestige reclamespotjes bedacht. Daartoe ontwierp interieurarchitect Eline Strijkers deze inspirerende 'kantoorcamping'.

Fotografie: SWH. Tekst: Marjan Ippel.

De voormalige drukkerij is 'uitgekleed' ongekleed. Goedkope materialen overheersen in de shabby-chic kantoorcamping. Zoals hout van containervloeren voor de tafelbladen en 'schrootjes' van cementgebonden spaanplaat. Op de grond een witte gymzalenvloer (Bolidt).

Bovena: de ruimte waarin presentaties aan opdrachtgevers worden gegeven, bestaat uit een lange tafel met Eamesstoelen op een plateau van hout, overkapt door hetzelfde hout, maar niet helemaal afgesloten. Hierdoor zijn bezoekers getuige van het voortschrijdende werkproces. Rechts: loungen op de oudergine geverfde 'zwaar tweedehands bank' uit een oude Rotterdamse dumpstal, tussen plafond, vloer en wanden van Heugafeldpapier geeft een 'echt campusgevoel'. Achter de taats draoiende deur, die in gesloten toestand onzichtbaar opgaat in de muur, zit een 'geheime' vergaderplek.

Laat een poes kiezen tussen verse vis en blikvoer en wat doet zij? Ze kiest natuurlijk vis. Deze verfrissende waarheid poneert het Amsterdamse reclamebureau S-W-H van het legendarische duo Lode Schaeffer en Erik Wunsch in de commercial voor het kauwgommerk Xylifresh. Deze campy commercial had S-W-H nooit kunnen bedenken vanuit het huurkantoor met systeemplafond, waar het drie jaar geleden begon. Het speelse filmpje is volgens de heren een rechtstreeks resultaat van de verhuizing naar een bijna 1000 vierkante meter tellende zolder in de voormalige Waarheid-drukkerij, die is omgebouwd tot 'kantoorcamping'. De term is afkomstig van interieurarchitect Eline Strijkers, als voormalig medewerker bij het Rotterdamse architectenbureau MVRDV ooit medeverantwoordelijk voor het interieur van de veelbesproken gebouwen van VPRO en RVU. S-W-H's Managing partner Mark Aink: 'De inrichting moest een tijdje meekunnen, opdat we niet over vijf jaar zouden zeggen: dat was zóó vijf jaar geleden. Elines oorspronkelijkheid leek dat te kunnen garanderen.' Elines opdracht: een flexibele open ruimte waarin binnen enkele jaren een verdubbeling van het aantal werkplekken - van 23 naar 48 - kan worden gerealiseerd zonder verlies van

ruimte per persoon. Haar oplossing: een camping met tijdelijke zowel als vaste standplaatsen, al naar gelang de projecten. Het continu veranderende beeld dat dit oplevert, is als een stad in aanbouw met steeds nieuwe perspectieven, buurten en bureaus. Mark: 'Nu al zie je per project andere looproutes ontstaan en zelfs opstoppingen.'

Eigen cultuur

Omdat de ruimte de cultuur van het bureau moest ondersteunen, heeft Eline haar opdrachtgevers een aantal weken geschaduwd om een optimaal beeld van hen te krijgen. De maquette waarmee ze vervolgens kwam is vrijwel integraal uitgevoerd. Behalve de canvas werkcellen, nu inklapbare boxes, maar oorspronkelijk rollen canvas die via vaststaande tentstokken konden worden opgetrokken. Mark: 'Stofnesten dus, en lastig dat je ze niet kon wegzetten.' Lode Schaeffer: 'Het zou ook een deprimerend gezicht zijn als de opdrachten uitbleven en die tentjes daar maar als beschuldigende vinger opgerold zouden blijven liggen.'

Een camping bij S-WH; een duikplank bij concurrent KesselsKramers - een gewone kantoortuin kan niet meer? Mark: 'De opvattingen over werk zijn veranderd. Systeemwanden zijn uitlopers van de lopende band. Er werd nooit gelet op wat de

Een ventilatiegang van stof blaast verse lucht naar binnen, die 's zomers wordt verkoold en 's winters verwarmd. Het zachte akoestische plafond van papiercellulose, met hierin meegespoten de lichtarmaturen van Peter Hopman, heeft veel medewerkers ertoe aangezet te stoppen met roken.

De limekleur van de wc-blokken inspireerde het redomebureau tot een nieuwe huisstijl in deze kleur. Lode Schaeffer en Erik Wunsch begonnen hun duo-carrière bij reclamebureau DDB-Needham, voor wie ze de legendarische 'Even Apeldoorn bellen'-commercials ontwikkelden. Sinds drie jaar opereren ze zelfstandig.

De ruimte aan de kant van de creatieven, hier zijn de kleuren van flexibele kantoren wat uitbundiger dan aan de accountkant

bouwbesluit worden bekleed met gipsplaten. Die werden echter zodanig bewerkt met transparante kunststof dat ze voor de oppervlakkige waarnemer toch nog lijken op ruwe ongeschilderde muren. Het keuken- annex relaxgedeelte van de ruimte bevindt zich op een podium en heeft verlaagde plafonds, die extra geluiddempend werken.

Afhankelijk van hun functie krijgen de werknemers een rondom afgesloten kantoor van heldere glaswanden, of een werkplek die wordt begrensd door een van de flexibele kamerwanden die ongebruikt als een pakket in de ruimte staan. De met verschillende kleuren canvas beklede wanden zijn gemaakt van geperst isolatie-

Boven flexibel kantoor: van pakket naar kamer

Links: zicht lang toiletblok richting keuken

Rechts: opslag, toiletten, installatieschacht

is een open keuken met aan weerszijden grote tafels waaraan gegeten en vergaderd kan worden.

Bovendien is er een in paarse tinten ingerichte relaxzone waar men gezamenlijk vanaf een 13-delige bank t.v. en reclamevideo's kan kijken. De werkcellen zijn uitsluitend ingericht op bureau-arbeid; ruimte voor gemakkelijke zitjes bieden ze niet. Voor meer besloten vergaderingen is een aparte ruimte sober ingericht met een lan-

ge tafel en opgeknapte oude Thonet-buisstoelen. Mede door de langwerpige vorm, de dikke gevelwand en het ontbreken van contrasterende kleuren en decoratie heerst hier een bijna kloosterachtige sfeer. De verdieping heeft aan alle kanten ramen, maar is diep. Daklichten zorgen voor extra daglicht, het grid van installaties in het dak voorziet alle werkruimtes van kunstlicht, warmte en ventilatie. Vloer en plafond zijn wit. Een geluiddempende gespoten substantie van papiercellulose ligt als een omgekeerde deken van sneeuw tegen het hoge plafond en volgt de contouren van het dak. De gevelwanden moesten conform de normen van het

materiaal dat extra stevigheid ontleent aan geperforeerd aluminium. Ze ogen in opengevouwen staat als basic bungalowtenten zonder dak, maar in tegenstelling tot tenten absorberen deze wanden de geluiden van de personen ertussen zodat het geluidsniveau in de ruimte, ook bij toename van het aantal werknemers, gelijk blijft. De plaatsen voor de tentkantoorjes liggen vast; ze worden bepaald door het grid van verlichting, data, stralingspanelen, en de wit gelakte vaste kasten. De glazen werkruimtes zullen zo een wisselend uitzicht hebben, werknemers die komen en gaan en daarmee tenten opzetten en afbreken. Ook de canvas >>

KAMPEREN OP KANTOOR

Links: overgang van lunchruimte naar keuken

Rechts: detail lunchruimte

Onder: detail keuken

kamertjes hebben een raam, waardoor richting gevel gekeken kan worden. Tussen de creatieven en zakelijken zijn de w.c.blokken en een wit geschilderd rommelhok te vinden. In dit overgangsgedeelte zijn een paar extra's verwerkt: een vide met glazen vloer waardoor je alle vijf verdiepingen naar beneden kunt kijken, en een zwarte wand met kijkgaten waardoor je een glimp van drie Chinese geluksbeelden, een cadeau van de schoonmoeder van één van de partners van SWH, opvangt. En tot zover lijken de beelden geluk te brengen. De opdrachtgevers en hun medewerkers zijn zeer tevreden met hun onorthodoxe custom made kantoor, dat een duidelijk eigen signatuur heeft. Bezoekers en klanten zijn onder de indruk. Geen wonder; de paradox van een toenemende vakantiesfeer naarmate er door meer mensen gewerkt wordt is uitermate aantrekkelijk. Al gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat er ook stemmen opgaan die vinden dat de kreet 'kantoorcamping' de lading niet dekt. Maar vind maar eens een kreet die dat wel doet.

Legenda:

Opdrachtgever:	Schaeffer Wunsch Has , Amsterdam
Ontwerp: Strijkers:	Eline Strijkers i.s.m. Frank van Ooijen , Rotterdam
Omvang project:	950 m²
Advies akoestiek en installaties:	Peutz & Associates bv , Zoetermeer
Akoestisch spuitwerk plafond:	Asona Nederland bv , Amstelveen
Ontwerp TL armatuur:	Peter Hopman , Bureau Lakenvelder , Rotterdam
E en W installaties:	Unica bv , Rotterdam
Interieurbouw:	M&A , Amsterdam
Constructie en montage glazen kantoren:	Gebroeders Slegers , Amsterdam
Flexibele kantoren, lunchruimte, keuken en zitkamer, kantoorkasten:	Frank van Ooijen
Bulletinboard, opslagelementen:	SODA , Arnhem
Afwerking gevelwanden en toiletblokken:	Poly Products bv , Werkendam
Stoffering zitkamer:	Ton Binnekade , Amsterdam
Ladeblokken:	Kim van der Hoeven , Rotterdam
Bureaustoelen:	Vitra
Keukenapparatuur:	Goos , Amsterdam

De relaxzone is weliswaar open aan de kant van de werkvloer, maar door de toepassing van opengewerkt materiaal, waarachter isolatie, blijft het geproduceerde geluid toch in deze zone hangen. Achter de afwerking is verlichting, verwarming en datavoorziening opgenomen. Zo kunnen medewerkers die aan 'de keukentafel' of in de zitkamer willen werken ook daar inpluggen.

neergezet. En Eriks hond Bummer slaapt in een mand onder zijn bureau. Mensen willen gewoon een eigen plek.'

Verse vis of blikvoer - S-WH's kantoorcamping inclusief relaxzone met 'zwaar tweedehands bankstel', televisie en tijdschriften; een geheime vergaderkamer; inklapbare canvas werkcellen; een ontwerperspleintje en een semi-professionele keuken, is duidelijk het eerste. Toch vertrok een aantal medewerkers na het zien van het nieuwe kantoor spontaan. Een zwakke maag? Mark: 'Ze konden er niet tegen. Je kunt je hier namelijk nergens verschuilen. De inrichting is daarmee zelfs een selectiecriteria geworden.'

Dat de ruimte nergens opdringerig wordt is te danken aan het gebruik van eerlijke materialen. Niet in de zin van 'natuurlijk', eerder nietsverbloemend, zelfs schaamteloos openhartig: glas- en staalwol, leidingen, buizen, spotjes, alles is door de afwerking van reepjes cementgebonden spaanplaat, sheets van verzinkt staal, transparante kunststof coating op de gipswanden of gestanst bulletinboard tegen de glaswanden heen te zien. Alsof het allemaal nog niet af is. Shabbychic, precies zoals de opdrachtgevers het bedoelden. Lode: 'We wilden een sfeer

omgeving bijdraagt aan de productie. Nu weten we hoe groot die bijdrage is. Hier kun je het niet maken om met slecht werk te komen. En het is meteen een statement naar je klanten.' Lode: 'Mensen komen door zo'n pand in bloei. In een huurpandje gaat het met wind tegen de berg op.' Maar waarom dan niet modern flexwerken? Mark: 'Kijk, daar heeft iemand haar Barbiepoppen

'Dit is zo inspirerend, je kunt het niet maken om met slecht werk te komen'

De oorspronkelijke maquette is nog-
noeg integraal overgenomen. Daardoor
zijn bijzondere ideeën als buizen die zijn
'weggewerkt' achter een wand die toe-
vullig van glas is, overleefd gebleven.

